

Alois Jirásek - F. L. Věk díl II.

Literatura

Zasláno od: Dakob

Datum zveřejnění: 29.11.2004

ALOIS JIRÁSEK (1851 - 1930)

F. L. VĚK DÍL II. (1892)

Jirásek, A.: F. L. Věk Díl II., Nakladatel Václava Petra, Praha, 1939, páté vydání

Román o životě mnohokrát zklamaného vlastence z Dobrušky.

Děje se v Čechách (v Dobrušce a v Praze) přibližně v 18. století.

František Věk – tentokrát vážený a vzdělaný kupec, vlastenec, zklamaný ženami

František Věk žil v Dobrušce a vypomáhal svému otci s obchodem (byl kramář). Ten byl už starý a navíc nemocný, často ho bolely nohy a později měl i dýchací problémy. Byl k němu zavolán doktor, který mu třikrát „pustil žílu“, čímž ho v podstatě zabil. F. Věk zůstal jen se svou starou matkou. Začal se starat o obchod docela sám a dokonce se mu i dařilo a získal si úctu. Ovšem jeho matka poznala, že by se chtěl alespoň na pár dní podívat do Prahy, kde strávil dlouhou dobu svého mládí. A tak skutečně do hlavního města odjel.

Nejprve se setkal s přáteli svého kamaráda ze studií, kteří ho seznámili s páterem Vrbou a jeho spolubydlicím - bývalým farářem Hejnou, který byl v penzi. Také se poznal s Krameriem a jeho Českou Expedicí (vydavatelství). Všichni tito lidé byli velcí vlastenci, obhajovali utlačovaný český jazyk a byli členy Krameriovy Expedice. Potkal se se svým bývalým profesorem matematiky Vydrou, velkým vlastencem a také s velkým přítelem Hněvkovským. Bylo to v době, kdy zemřel císař František Josef a rozhodovalo se o tom, zda se Čechy osamostatní a budou mít svého vlastního krále. Proto žili všichni tito vlastenci v očekávání, co bude a byli optimisticky naladěni.

Prostřednictvím vesnického sedláka, který se dostal do Prahy a přinesl dopis od rychtáře Vaváka, se dozvěděli, že jisté sedmnáctileté dívce Tereze Maternové před několika lety zemřel otec a nyní i pečovatelka, která se o ni starala, a že teď nemá kde být. Zjistili, že zámožný pražský major Materna je bratr jejího zesnulého otce a tak ji k němu přivedli, doložili její šlechtickou krev a on svoji neteř přijal. Ta byla v domě svého strýce velice spokojená a zvykla si. Začala se učit němčině, angličtině i slušnému vychování. Začal ji navštěvovat Šedivý, vlastenec a Krameriovův přítel, který ji vyučoval němčinu. On ji miloval, ale ona tento utajovaný vztah brala jen jako dobrodružství a nevážila si ho. To se ukázalo i tehdy, když od svého strýčka odešla k svému jinému příbuznému, nafoukanému měšťanovi Lidlovi, který si hrál na šlechtice. Vodil ji do vyšší společnosti, a byl na ni pyšný, či se s ní spíše vytahoval. Ona se v této rodině, kde češtinou pohrdali, naučila velmi dobře německy a sama si mateřštiny nevážila. Také se doslova vysmívala českým knihám, které jí posílal její obdivovatel Šedivý, takže o ni nakonec ztratil zájem. Pak se vrátila ke strýci, který brzo na to zemřel, a když se Lidl dozvěděl, že toho po něm moc nezdedil, už o Terezu neměl zájem a ta pak utekla s nějakým

operním zpěvákem.

F. Věk se v Praze setkal i s rodinou Butteaových. Dozvěděl se, že dítě, které měla Paula s Thámem zemřelo a že se všichni vrátili do Prahy. Všiml si i toho, že o něj jaksi usiluje poslední neprovdaná dcera Bettyna. Byl pozván na operu do divadla, po jejímž skončení se nepohodl s paní Butteaovou a Bettynou a opustil je společně s Thámem. Pak si v Praze zařídil své kupecké povinnosti, nakoupil dárky a několikrát se zastavil v Expedici, kde dlouho rozprávěl s ostatními vlastenci a poznal spoustu dalších lidí s tímto zájmem. Pak se se všemi (kromě Butteaových) rozloučil a odjel domů, do Dobrušky.

Na vesnici opět informoval své okolí o tom, co se děje ve světě, obzvláště v Praze. Značný rozruch způsobila blížící se korunovace. Králem se měl stát Leopold II., od nějž si všichni mnoho slibovali. František si povšiml, že se zřejmě líbí jisté Márince Snížkové, vnučce sousedky. Poměrně se styděla a blíže se poznali teprve v Praze, kam se vypravili společně s několika dalšími sousedy, aby se podívali na korunovaci nového českého krále. Procházeli se po Praze, navštívili divadlo a spoustu památek a zhlédli i očekávaný královský průvod. Také si zatančili na plese a F. Věk navštívil své přátele, včetně České Expedice. Tentokrát již definitivně odbyl sestry Butteaovy, obzvláště Bettynu, která se ho snažila před Márinkou očernit. Nedlouho po návratu z hlavního města se František s Márinkou vzali.